

reči, da smo lahko zadovoljni in hvaležni konzorciju Slovencev, da je prišel v tem času na srečno misel izdajanja knjig za najširše sloje. Moralo pa bi se še bolj paziti na umetniško stran teh izdaj. Zavedamo se, da pri tolikšnem številu — 36 knjig na leto — ne more vse biti na vrhuncu, želimo pa po pravici, da bi dobivali čim več izvirnih povesti in romanov, pa dobre in odlične knjige iz svetovne književnosti; zgolj poročevalskih in detektivskih knjig pa naj bi bilo čim manj!

Fr. Jesenovec.

Antoine de Sainte Exupery: Veter, pesek in zvezde. Roman iz življenja letalca. Naša knjiga 16. Iz francoščine prevedel Peter Kosem.

V prvem polletju četrtega letnika Naše knjige je kot prva knjiga za l. 1943. izšlo delo znamenitega letalca in pisatelja Exuperyja, prav za prav dve deli, združeni v eni knjigi: *Terre des Hommes* (Zemlja človekova) in *Vol de Nuit* (Nočni polet) — pod skupnim novim slovenskim naslovom *Veter, pesek in zvezde*. Ne vem, če ni podnaslov »letalski roman« nekoliko pretiran, kajti to delo ni nikakršen epsko mogočen niti psihološko dovolj globok roman, marveč bi človek prej rekel — niz doživljajev, pri katerem ni delovala v prvi vrsti pisateljeva domišljija, marveč bolj ali manj resnični doživljaji sami. To je sicer lahko zopet svojevrstna prednost dela, a kljub večji ali manjši verjetnosti vendarle še zmerom ostane le opis, in sicer opis zemlje in človeka na nji, posebno človeka v boju z naravo in njenimi skrivnostnimi silami. Zato delo na splošno ni epsko močno, le na nekaterih mestih te močneje zagrabi, sicer pa ostaneš ob branju tega dela vse bolj hladni opazovalec potopisnega načina opisovanja ne posebno živahnih dogodkov in doživetij sodobnega letalca. Delu manjka tudi močne zgodbe, saj je po večini le mozaično sestavljena podoba pisateljevih doživetij na skoraj vseh kontinentih našega planeta, v zraku in na morjih. Treba pa je obenem priznati, da je delo svojevrstno, delo stilistično močnega oblikovalca.

Močnejše kot v kompoziciji dogodkov je delo v prodiranju v človeka, v zemeljske skrivnosti, pri čemer tu in tam zazveni delo že kar panteistično. Na drugi strani pa je delo zopet silno sodobno, naravnost novost v sodobni književnosti, saj nam prikazuje delovanje in nehanje današnjega letalca, katerega poklic in delo se je prav sedaj tako razmahnilo. Zato ni čudno, če je v knjigi postal junak krmar zračne ladje in gospodar zraka. Potemtakem je delo gotovo v prvi vrsti silno zanimivo za vse tiste, ki s strokovnega zreljšča spremljajo ta silni razvoj sodobnega letalstva. Kot tako pa je pričujoče delo zares odličen, morda najboljši sodobni roman iz letalskega življenja.

Posebno odliko vidim v *Vetru*, pesku in zvezdah tudi v tem, da ni brez močno podčrtanih moralno-etičnih vrednot, ki naj bi se z njimi odlikoval tudi sodobni človek. Tako nas pisatelj spodbuja k poštenosti v zasebnem in javnem življenju, k iskreni samoodpovedi v korist našega bližnjega, k zvestobi do sočloveka in zemlje, posebno pa k čutu dolžnosti v poklicu, ki smo si ga izbrali. Le to se mi zdi čudno, da je vse tole nekako hladno, vse preveč razumsko povedano. Manjka namreč klica ljubezni do sočloveka, ljubezni, ki naj bi temeljila v Bogu samem. Delo nam kaže zares moderni svet brez ljubezni, kaže nam, kako postane človek brez te »hčerke božje« samo stroj, ki neizbežno drvi v pogubo in težke čase, ki jih prav za prav že skušamo! In prav s svojo hladnostjo, s to verno podobo sodobnega človeka, naj bi nam pričujoče delo klicalo: Več ljubezni! Več Boga! Saj je tudi delo samo najmočnejše prav tam, kjer je človek v veliki stiski prišel do klica po božji pomoči: v resnici, najboljša se mi je zdelo poglavje *Žeja*.

Prevod je prav lep, slovensko izdajo Exuperyja zelo poživljajo še podobe, fotografski posnetki tistih krajev, ki se v njih gode dogodki iz romana.

Francè Jesenovec.

N. V. Gogolj: Ukrajinske povesti. Prevedel Fr. Terseglav. Izdala »Slovenčeva knjižnica«. Št. 42, 1943.

Veliki ruski klasik, večni »borec s hudičem« in svojstven tip ruskega, dejal bi z duhovno problematiko prežetega leposlovja, Gogolj (1809—1852), je že star znanec slovenske prevodne književnosti. Njegovi glavni in nesmrtni deli: *Mrtve*